

๕. วัดหลวงราชรัตนฐาน

๑. ชื่อวัด : วัดหลวงราชรัตนฐาน

พิกัดภูมิศาสตร์ : ละติจูด: ๑๙.๑๖๔๐๔๘๕ ลองจิจูด: ๙๙.๙๐๐๒๓/๘๒

ประเภทวัด : วัดราษฎร์

นิกาย : สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย

๒. ที่ตั้ง : ตั้งอยู่เลขที่ ๙๔๕/๔ ถนนพหลโยธิน ตำบลเวียง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

๓. ประวัติความเป็นมา

วัดหลวงราชรัตนฐาน ตั้งอยู่ตำบลเวียง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ทางทิศตะวันออกของกว๊านพะเยา ระยะห่างประมาณ ๕๐๐ เมตร ติดกับถนนพหลโยธิน เดิมเป็นวัดร้าง ต่อมาเจ้าหลวงวงศ์ร่วมกับชาวบ้านได้บูรณปฏิสังขรณ์จนแล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๓๔๗ ชาวบ้านเรียกว่า วัดหลวง เนื่องจากเป็นวัดที่เจ้าหลวงวงศ์ซึ่งครองเมืองพะเยาเป็นผู้บูรณปฏิสังขรณ์ ต่อมาได้มีประชาชนมาประกอบพิธีทางศาสนาและได้ชื่อว่าวัดหลวงราชรัตนฐาน

๔. ความสำคัญของวัด

วัดหลวงราชรัตนฐานเป็นวัดเก่าแก่และเป็นวัดที่มีจิตรกรรมฝาผนัง อายุร้อยกว่าปีเพียงแห่งเดียวในจังหวัดพะเยา และวัดนี้ได้ขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานของกรมศิลปากร

๕. สิ่งสำคัญภายในวัด

วิหาร

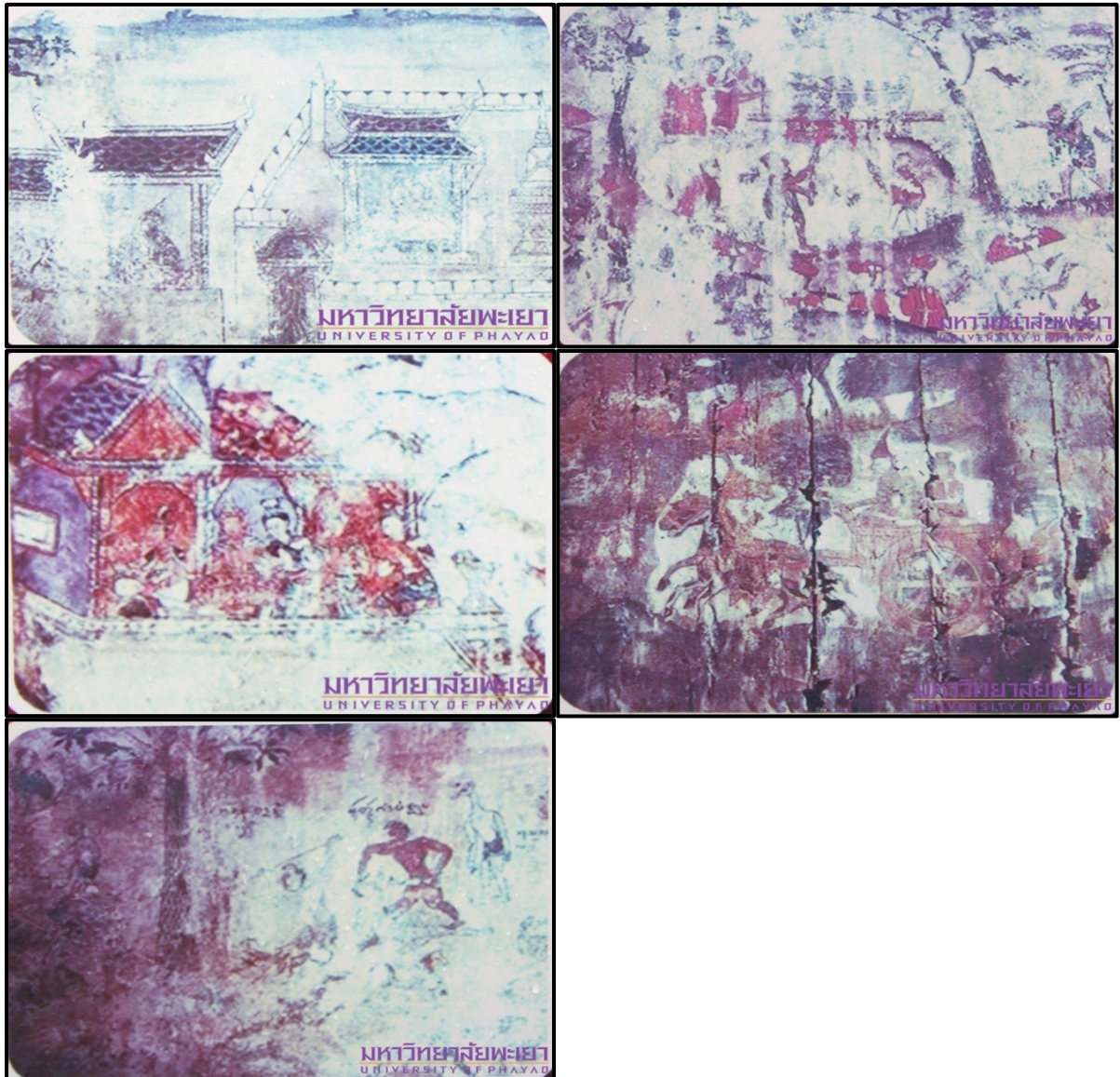
วิหารเป็นสถาปัตยกรรมแบบพื้นเมืองล้านนาที่สวยงามแห่งหนึ่งมีอายุกว่าร้อยปี ด้านทิศตะวันออกที่เสาประตูทั้งสองข้าง มีรูปปั้นสิงห์เผ่าประตูข้างละตัว เดินเหยียบย่างตรงขึ้นบันไดนาคทางเข้าสู่ประตูวิหารมีสิงห์ปั้นด้วยปูนที่ข้างประตูอีกด้านละตัว วิหารตั้งอยู่บริเวณทิศใต้ของวัด หันหน้าไปทางทิศตะวันออก ตัววิหารตั้งอยู่บนฐานสูงเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๑๒.๙๒ เมตร ยาว ๓๐.๓๙ เมตร มีย่อมุมไม้สิบสอง ซึ่งทำให้แบ่งบริเวณภายในวิหารออกได้เป็น ๕ ห้องตามย่อมุมของผนัง ตัวผนังก่อด้วยอิฐถือปูน โบกปูนติดกับเสาไม้สี่เหลี่ยม มีประตู ๓ ประตู คือด้านหน้าเป็นประตูใหญ่และด้านข้างทั้งสองด้านไม่มีหน้าต่างแต่เจาะผนังเป็นรูปกากบาทเป็นระยะ ผนังช่องที่ ๓ จากด้านหน้าทั้ง ๒ ด้าน ถัดจากผนังปูนขึ้นไปเป็นไม้กระดานเข้ากรอบทั้งสี่ด้านเรียงติดกัน ช่องเสาละสามกรอบด้านละสามช่องเสา ในปี พ.ศ. ๒๕๑๖ ทางวัดได้เจาะผนังปูนทำหน้าต่าง รวมทั้งผนังไม้ข้างบนลักษณะของหลังคาลดชั้น ๓ ชั้น มุงด้วยแป้นเกล็ด ชายคามีคันทวย แกะด้วยไม้โดยช่างที่มีฝีมือสูง ออกแบบไม่ซ้ำกัน ส่วนผนังด้านหน้าเลขผนังปูนขึ้นไปแกะไม้เป็นลายเมฆไหล บริเวณวิหารเครื่องบนเป็นเครื่องไม้ มีเสาเรียงกันเจ็ดคู่ทำด้วยไม้เป็นเสากลมทาสีแดง มีบัวประดับกระจุกอยู่ปลายเสา พระวิหารเป็นสีขาวตัดกับหลังคาสีเหลืองขนุน

พระพุทธรูปสำริด

ภาพจิตรกรรมฝาผนัง

ภาพจิตรกรรมฝาผนัง ในวิหาร มีความเก่าแก่มาก ตามประวัติวิหารสร้างขึ้นประมาณ พ.ศ. ๑๗๑๗ และเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๗ วิหารโดนพายุพัดพังลง ทำให้ภาพจิตรกรรมฝาผนังได้รับความเสียหายมาก ภาพที่เหลือได้รับการซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่ดีขึ้น ทางวัดและกรมศิลปากรจึงได้นำภาพจิตรกรรมฝาผนังที่ได้รับการซ่อมแซมแล้วไปติดตั้งไว้ที่ฝาผนังในวิหารที่สร้างขึ้นใหม่ ซึ่งเป็นเรื่องราวพุทธประวัติ และวิถีชีวิตของคนล้านนา เป็นภาพสีโบราณเขียนด้วยสีฝุ่นผสมกาวยางไม้ เขียนลงบนกระดาษสา ฝาปะอยู่บนผนังไม้ เป็นสิ่งที่มีคุณค่าทางด้านงานศิลปะ เนื้อเรื่องของภาพจิตรกรรม เป็นมหาชาติ พุทธประวัติ ภาพนรกสวรรค์ ภาพธรรมชาติ และภาพชุมชนชาวบ้าน

องค์เจดีย์

ด้านหลังพระอุโบสถเป็นองค์เจดีย์ องค์เจดีย์องค์ที่เห็นปัจจุบันได้มีการบูรณะซ่อมแซมมาแล้ว เพราะองค์เก่าหักพังลงเป็นองค์เจดีย์ศิลปะล้านนา ที่มีตัวเรือนธาตุเป็นสี่เหลี่ยมไม่มีชุ่มจรนำ ส่วนบนจะเป็นองค์ระฆังศิลปะสุโขทัยหรือลังกา

ชุ่มประตู

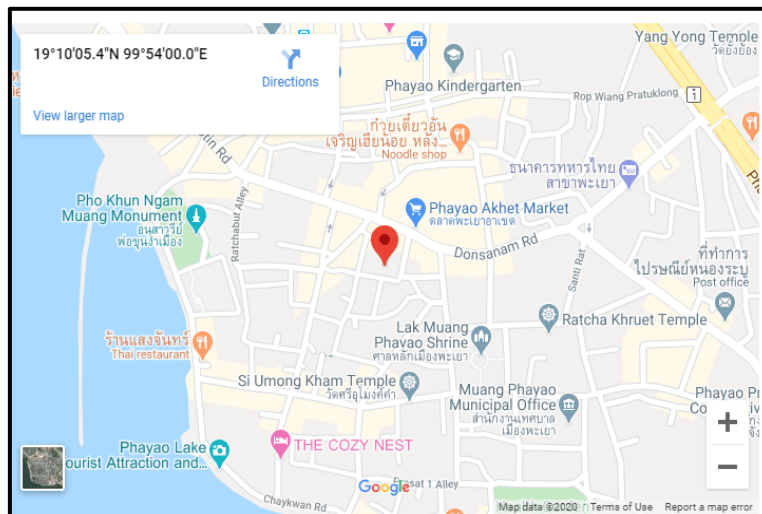
ประตูทางเข้าเป็นชุ่มประตูไม้สามช่องใช้แป้นเกล็ด เป็นหลังคา และแกะสลักลายไม้ประดับชุ่มประตูทรงล้านนา

อุโบสถ

อุโบสถประดับกระจกและลวดลายปูนปั้นสวยงาม

๖. เส้นทางการเดินทางและแผนที่

วัดหลวงราชวัลลภาณ ตำบลเวียง อำเภอ เมืองพะเยา จังหวัด พะเยา

อ้างอิง

ภัทรุตม์ สายะเสวี. (2527). จิตรกรรมฝาผนังวิหารวัดหลวงราชรัตนฐาน. ใน สุจิตต์ วงศ์เทศ (บรรณาธิการ), **ประวัติศาสตร์ สังคมและวัฒนธรรมเมืองพะเยา**. (หน้า 566-

595) กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน, 2538

สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพะเยา. (2552). ประวัติวัดท่องเที่ยว 9 วัด. เข้าถึงเมื่อ 2 สิงหาคม

2559, จาก http://pyo.onab.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=151:-9-&catid=41:2008-10-29-14-40-50&Itemid=100